

Suokukko • *Philomachus pugnax*

Helmipöllö • *Aegolius funereus*

Lapinsirri • *Calidris temminckii*

Lapintiaainen • *Parus cinctus*

Teeri • *Tetrao tetrix*

Palokärki • *Dryocopus martius*

Rovaniemen lintupaikat

Kaakkuri • *Gavia stellata*

Sinipyrstö • *Tarsiger cyanurus*

10 Louevaara

• **Saapumisohje:** Ajetaan Rovaniemeltä valtatie nelosta 24 km kohti Muurolaa, käännytään länteen Aavasaksantielle, jota ajetaan noin 9,5 km. Käännytään pohjoiseen menevälle Torantintielle. Tienhaara on noin 1,8 ennen etelään kääntyvää Pisantietä. Torantintietä edetään noin 1,5 Kenttämään pelloille. Täältä lähtee polku kohti pohjoista, Louevaaran lakia ja palovartijan kämppää. 3 km mittainen polku on paikoitellen vaikeasti havaittavissa; vaativa retkikohta. • **Ympäristö:** Louevaaran ja Louepaljakan laet nousevat 220–250 metrin korkeuteen. Rinteillä laajoja aukkeita rakkavikoita. Vaarojen notkoissa lehtoja, lehtokorppia ja reheviä lähteikköjä. Osa lehtoista kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan. • **Linnusto:** Vanhoissa metsissä voi tavata metson, pohjantikan, kuukkelin, tilhen ja jopa sinipyrstönkin. Lehtomaisissa painanteissa laulaa peukaloisia. Taivaalla voi kaarrella kotka. • **Huippuhavainnot:** Sinipyrstö • **Palvelut:** Louevaaran laella sijaitsee autiotupa. Polku vaaran laelle ei ole merkitty. Muurolan kylässä kauppa, baari ja bensa-asema. • **Koordinaatit:** Louevaaralle johtavan polun lähtöpiste noin 7368233:3417526 ja Louevaaran autiotupa 7370808:3148576.

Rovaniemen linnustosta

Rovaniemellä on tavattu kaikkiaan 264 lintulajia. Näistä noin 160 pesii varmasti tai todennäköisesti Rovaniemen alueella. Talvikuukausina lintulajeja on havaittu 80. Lajimäärä on suuri, koska Rovaniemi sijaitsee eteläisen ja pohjoisen faunan vaihtumisvyöhykkeellä. Eteläisiä pesimälajeja ovat silkkiuikku, lapasorsa, lehtokurppa, pikkulokki, pensaskerttu, sirittäjä ja naakka. Pohjoisia pesimälajeja edustavat uivelo, lapinsirri, pohjantikka, lapinharakka, lapintiaainen ja kuukkeli. Rovaniemi on kaupunki luonnon keskellä.

Kiinnostavia lintulajeja

Rovaniemellä pesii yli viisikymmentä lintumatkailun kannalta kiinnostavaa lintulajia. Harvinaisuutensa ja rajoittuneen levinneisyytensä vuoksi mielenkiintoisia lintulajeja ovat uivelo, maakotka, pyy, riekko, teeri, metso, jänkäsirriäinen, jänkäkurppa, hiiripöllö, varpuspöllö, viirupöllö, lapinpöllö, helmipöllö, palokärki, pohjantikka, tilhi, sinipyrstö, idänuunilintu, lapintiaainen, lapinharakka, kuukkeli, pohjansirkku ja pikkusirkku. Suomessa vähälukuisia, nimenomaan Rovaniemellä pesivänä tavattavia lintulajeja ovat Ounasvaaran pähkinähakit ja Auttikönkään virtavästäräkki. Vikajärvellä sijaitsevan Raudanjoen koskikarat ovat eloisaa katseltavaa talvikuukausina, pöllönkuunteluretket tarjoavat jännitystä kevätoina ja teerien sekä metsojen soidin tuo vaikuttavan luontoelämyksen nähtäväksi huhtitoukokuussa.

Rovaniemen kaupunkilintuatlas -projekti

Tilhi • *Bombycilla garrulus*

Kuukkeli
• *Perisoreus infaustus*

Rovaniemen lintupaikat

Rovaniemen seudun parhaat lintupaikat ja niiden lajisto on selvitetty EAKR-rahoitteisessa Rovaniemen kaupunkilintuatlas -projektissa vuosina 2009–2012.

Rahoituksen projektille myönsi Lapin ELY-keskus ja muina rahoittajina toimivat Lapin yliopisto ja Rovaniemen kaupunki. Yhteistyökumppaneina projektissa mukana olivat Lapin lintutieteellinen yhdistys, BirdLife Suomi ja Helsingin yliopiston luonnontieteellinen keskusmuseo.

Lisätietoja

Lisätietoja lappilaisesta lintuharrastuksesta sekä lajihavainnoista saat Lapin lintutieteelliseltä yhdistykseltä, www.lly.fi.

Isolepinkäinen • *Lanius excubitor*

Lapintiira • *Sterna paradisaea*

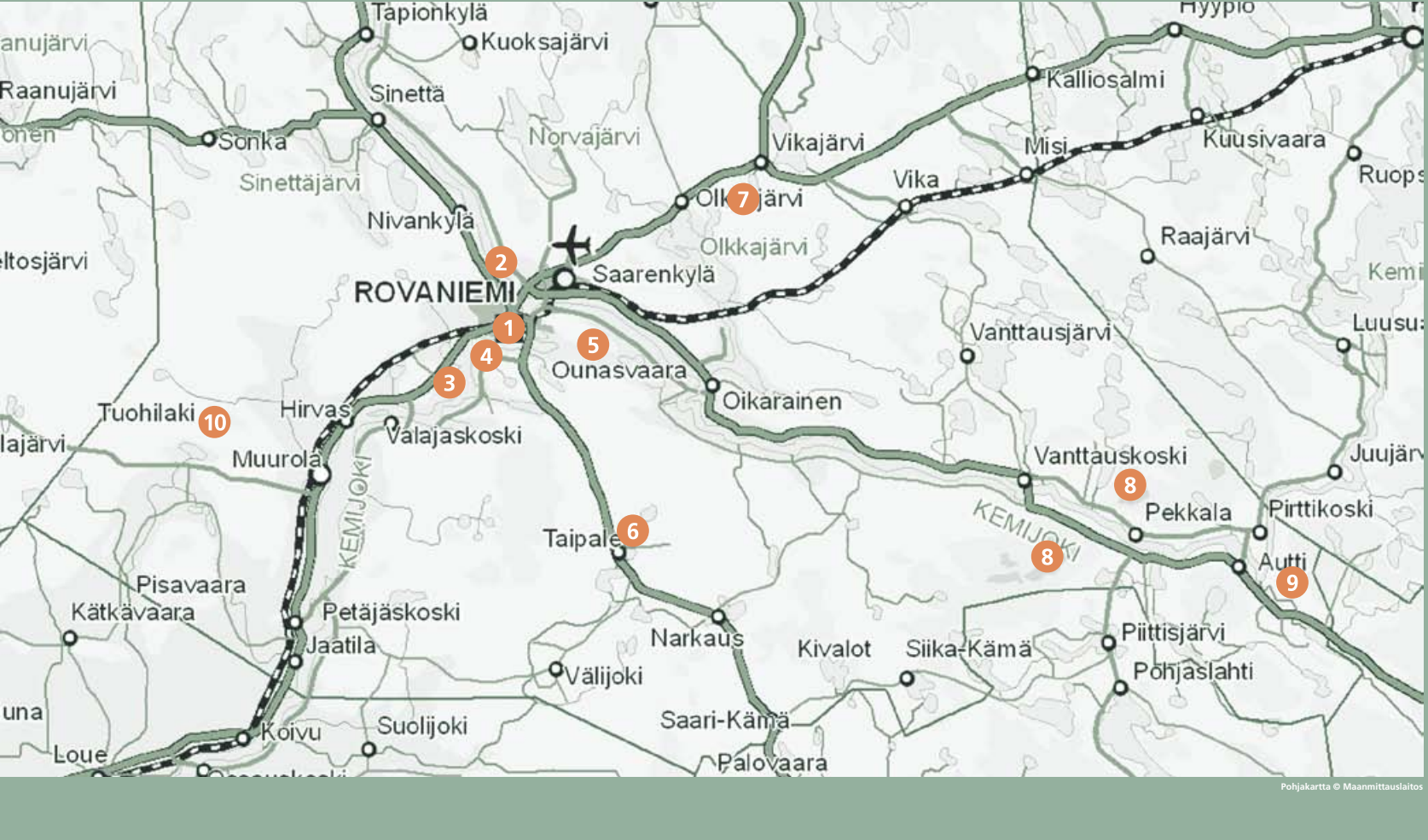
Esitteen kuvat: Markus Varesvuo / Kuvaliiteri.fi

1 Harjulampi

• **Saapumisohje:** Harjulampi sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä Rovaniemen keskustasta Lapin yliopiston suuntaan. Yliopistonkadun ja Korvanranan risteyksen kohdalta lähtevät pitkospuut Harjulammen lintutornille. Auton voi jättää läheiselle Susivoudin kentän pysäköintialueelle.
• **Ympäristö:** Rehevöitynyt lampi.
• **Linnusto:** Harjulammella on tavattu miltei sata lintulajia. Kolmasosa lajeista kuuluu vakinaiseen pesimälinnustoon. Harjulammen lajistoa ovat mm. silkkiuikku, nokikana, punajalkaviklo ja pikkulokki. Lammella pesii yksi Lapin suurimmista naurulokkikolonioista. Muuttohaukan voi nähdä lokkeja saalistamassa. Syksyisin Harjulammen lietteille kerääntyy kahlaajia.
• **Paras lintuaika:** Toukokuu ja elo–syyskuu.
• **Huippuhavaintoja:** Kanadanhanhi, merimetso, tundrakurmitsa, pulmussirri, pikkusirri ja kuovisirri.
• **Palvelut:** Lintutorni ja pitkospuut.
• **Koordinaatit:** 7377799:3443272.

2 Ounasjokisuisto

• **Saapumisohje:** Ounasjoki yhtyy Kemijokeen Rovaniemen keskustaajaman tuntumassa, Ounasjokisuistossa. Alue sijaitsee nelostien länsipuolella ja siellä on useita hyviä lintukohteita: Arktikumin ranta, Koivusaari, Vitikanpää ja Aronperä. Arktikumin rantaan pääsee Arktikum-talon pysäköintialueelta alkukutunnelin kautta tai Kemijoen rantatietä pitkin. Koivusaaren luontopolulle ja kelluvalle lintutornille pääsee kääntymällä nelostieltä joen ylityksen jälkeen Kittiläntielle ja edelleen Ounaspaviljongin ranta-alueelle. Venesatamasta lähtee luontopolku Koivusaaren. Vitikanpäähän pääsee ajamalla noin 320 m Ounaspaviljongin risteyksestä Kittilän suuntaan ja kääntymällä vasemmalle jokivartha myötäilevälle rantatielle. Aronperän täytemaa-alue sijaitsee Ounasjoen etelärannalla. Arktikumista kohteelle pääsee ajamalla noin 2 km kantatietä 79 pitkin Pellon suuntaan ja kääntymällä Ylikylään. Reilun sadan metrin päässä oikella on tienhaara Aronperälle. Soratien alussa on ajoittain lukittu puomi.
• **Ympäristö:** Tulviva jokisuisto saarineen.
• **Linnusto:** Ounasjokisuistossa on havaittu noin 150 lintulajia, näistä pesimäaikana 70. Eteläisiä lajeja alueella edustavat: ruskosuohaukka, pikkulokki, heinätavi, lehtokurppa, lehtokerthu ja pensaskerttu. Pohjoisia lajeja: uivelo, lapinsirri, alli, lapasotka ja pilkkasiipi. Alue soveltuu muuton tarkkailuun. Ounasjokisuistossa levähtää satoja joutsenia syys–lokakuussa. Aronperällä rengastetaan syksyisin valtaosa Suomen pikkusirkuista, pohjansirkuista ja sinirinnoista.
• **Paras lintuaika:** Touko–kesäkuu ja elo–lokakuu.
• **Huippuhavaintoja:** Jalohaikara, kultasirkku, räyskä, luhtahuitti, pensassirkkalintu ja luhtakerttunen.
• **Palvelut:** Koivusaaressa pitkospuu-luontopolku ja kelluva lintutorni. Ounaspaviljongin alueella kesäkahvila, uimaranta ja laavu. Arktikumin ulkoalueella puulajipuisto ja rantapolku.
• **Koordinaatit:** Arktikumin ranta 738059:3443469, Koivusaari 7380932:3443868, Vitikanpää 7382965:3442966, Ounaspaviljonki 7381384:3444386 ja Aronperä 7381952:3442742.

3 Niskanperä

• **Saapumisohje:** Niskanperälle pääsee ajamalla nelostietä Rovaniemeltä Kemin suuntaan noin 6 km ja kääntymällä itään Niskanperälle viitoituksen mukaisesti. Tie muodostaa lenkin; ensimmäisestä tienhaarasta lintutornille on ajomatkaa 1,8 km ja toisesta 1,3 km. Lintutorni sijaitsee Kemijoen lahdelmassa tien vierellä.
• **Ympäristö:** Laajahkot peltoalueet, Kemijoen lahdelma, jossa ajoittain touko–kesäkuussa laajoja lietteitä.
• **Linnusto:** Keväällä lietteillä voi havaita runsaasti vikloja, sirrejä, vesipääskyjä ja suokukkoja. Alueella levähtävät ja ruokailevat myös mm. lapasorsa, kaakkuri, silkkiuikku ja joutsen. Tornista voi havaita kevätkesällä ja syksyllä jopa satoja joutsenia. Pelloilla voi nähdä kapustarintoja, lapinsirkkuja ja petolintuja.
• **Paras lintuaika:** Touko–kesäkuu ja syys–lokakuu.
• **Huippuhavaintoja:** Kaspiantylili, arosuohaukka, mustaotsalepinkäinen, mustapäätasku, heinäkurppa, isosirri, pulmussirri, kuovisirri ja heinäkurppa.
• **Palvelut:** Lintutorni.
• **Koordinaatit:** 7374398:3438295.

4 Paavalniemi

• **Saapumisohje:** Ajetaan Rovaniemen Jätkänkylmänttilän sillalta Kajaanintietä noin 3,5 km Kajaanin suuntaan ja käännytään Kemijoen itäpuolentielle, jota edetään 2,4 km ja käännytään Paavalniemeen. Kylätietä ajetaan 3,5 km tien päähän kääntöpaikalle, josta lähtee polku 300 metrin päässä sijaitsevalle lintutornille.
• **Ympäristö:** Rehevä, suorantainen Kemijoen lahdelma, Paavalniementien varrella pensoittuneita alueita.
• **Linnusto:** Lahdelmassa pesii monipuolinen kahlaaja- ja sorsalintulajisto. Pesimäaikana on tavattu mm. uivelo, ruskosuohaukka, mustakurkku-uikku ja harmaasorsa. Peltoalueilla laulaa pensaskerttuja ja punavarpusia. Syksyllä lahdelmalla ruokailee kymmeniä joutsenia. Lintutorni on suosittu muuton seurantapaikka.
• **Paras lintuaika:** Toukokuu ja syys–lokakuu.
• **Huippuhavaintoja:** Isokihu, kyhmyjoutsen, pikkujoutsen, rantakurvi, tunturihihu ja isosirri.
• **Palvelut:** Lintutorni.
• **Koordinaatit:** 7375598:3439620.

5 Ounasvaara

• **Saapumisohje:** Ounasvaara sijaitsee aivan Rovaniemen keskustan tuntumassa; Jätkänkylmänttilän sillalta ajetaan Kajaanintietä noin 900 m ja käännytään vasemmalle Ounasrinteelle ja edelleen noin 300 m päästä vasemmalle Hiihtomajantielle. Edetään vajaat 900 m ja tien oikealla puolella aukeaa pysäköintialue, josta kunto- ja luontopolut lähtevät. Kohteeseen pääsee vaivattomasti alueella kulkevia 3,4 ja 4,4 km mittaisia luontopolkuja pitkin.
• **Ympäristö:** Vanhaa metsää, polkuverkostoja, vaaran eteläreunalla iäkkäitä kuusikoita.
• **Linnusto:** Alueella pesii noin 50 lintulajia. Vanhojen metsien lajeja Ounasvaaralla ovat mm. metso, pyy, palokärki ja kuukkeli. Myös kuusitiaisia, hippiäisiä ja tilitalteja tavataan alueella. Leppälintu ja kulorastas ovat runsaslukuisia. Ehdoton erikoisuus ovat alueella pesivät ja talvehtivat siperian pähkinähakit.
• **Paras lintuaika:** Koko vuosi; talvilinnusto ruokitapaikoilla monimuotoinen.
• **Huippuhavaintoja:** Pesivät pähkinähakit.
• **Palvelut:** Kunto- ja luontopolut, laavut, urheilupuisto, uimahalli, näköalaravintola Ounasvaaran huipulla.
• **Koordinaatit:** Luontopolun lähtöpiste 7378960:3446009 ja polkuverkoston lähtöpiste etelärinteen kuusikoille Ounasrinteentieltä 7377804:3447481.

6 Kivijärvi

• **Saapumisohje:** Kivijärvi sijaitsee Kivitaipaleen kylässä noin 25 km Rovaniemeltä kantatietä 78 Ranuan suuntaan. Kantatieltä käännytään vasemmalle Kivitaipaleen kylään, Ulkulantielle, jota edetään 550 m ja käännytään vasemmalle ja ajetaan vielä n. 330 m. Järvi avautuu vasemmalla ja auton voi jättää kohtauspaikalle.
• **Ympäristö:** Kuivatettu järvi, rehevöitynyt ja umpeen kasvamassa.
• **Linnusto:** Kivijärvi on Rovaniemen seudun paras lintujärvi monipuolisine kahlaaja- ja vesilintulajeineen. Järvellä pesii naurulokki- ja pikkulokkikolonia, joutsen, kurki, lapasorsa, uivelo ja punavarpunen; mahdollisesti myös heinätavi, ruskosuohaukka ja nokikana. Usein järvellä saalistavat nuolihaukka, muuttohaukka ja kalasääski. Joutsenia tavataan parhimmillaan jopa 100.
• **Paras lintuaika:** Touko–kesäkuu.
• **Huippuhavainnot:** Luhtahuitti, kanadanhanhi ja pikkujoutsen.
• **Palvelut:** Ei.
• **Koordinaatit:** 7359808:3452466.

7 Vaattunki

• **Saapumisohje:** Vaattunki sijaitsee Napapiirin retkeilyalueella, Rovaniemi–Sodankylä-tien itäpuolella. Noin 20 km Rovaniemeltä pohjoiseen käännytään opasteiden mukaisesti oikealle ja ajetaan hiekkatietä 2 km Vaattunkiköngkään retkireittiportille. Reittiportilta on noin 3 km matka merkittyä reittiä pitkin Vianaavan lintutornille.
• **Ympäristö:** Alueen luonto on monipuolinen metsien, soiden ja vesistöjen kokonaisuus.
• **Linnusto:** Metsissä voi tavata vanhojen metsien lajeja; kuukkeli, lapintiainen, metso, pyy, varpuspöllö, pohjantikka, peukalainen ja puukiipijä. Vianaavalla ja sen reunoilla asustaa riekkoja, kurkia, suopöllöjä, lapinharakoita, joutsenia, hanhia, jänkäkurppia ja pohjansirkkuja. Raudanjoen sulissa talvehtii koskikaroja.
• **Paras lintuaika:** Kesäkuu; myös talvilinnusto monipuolista.
• **Huippuhavainnot:** Lapinpöllö ja idänuunilintu.
• **Palvelut:** Monipuoliset reitistöt; myös esteettämiä reittejä ja luontopolkuja laavuineen ja tulentekopaikkoineen.
• **Koordinaatit:** Vaattungin reittien lähtöpiste 7389655:3481117 ja Vianaavan lintutorni 7387420:3462087.

8 Kivalot

• **Saapumisohje:** Kivaloille ajetaan Rovaniemeltä ensin 46 km Kuusamon-tietä Vanttauskoskelle ja käännytään oikealle Kuusamon suuntaan. Ajetaan Kemijoen yli Vanttauskosken patosiltaa pitkin. 1,5 kilometrin ajon jälkeen käännytään vasemmalle ja edelleen noin 2 km jälkeen kääntyy metsäautotie Kivaloille. Vaara-alueen kiertää noin 15 km mittainen tienlenkki. Kemijoen pohjoispuolella sijaitseva Kaihuavaara kuuluu Kivaloiden vaarakasoon. Kaihuavaaralle pääsee jatkamalla ajoa Vanttauskoskelta kohti Kemijärveä. Kaihuan kylän kohdalta, noin 6 km Vanttauskoskelta, käännytään pohjoiseen Kaarnijärventielle, jota ajetaan 2 km ja käännytään itään menevälle metsäautotielle. Tie kiertää Kaihuavaaran ja palaa lähtöpisteeseen; lenkin pituus on noin 17 km.
• **Ympäristö:** Kivalojen ja Kaihuavaaran alueet ovat erämaisia, vanhojen metsien vaara-alueita, joilta avautuu upeat näköalat Kemijokivarteen. Alueella sijaitsee metsäntutkimuslaitoksen tutkimusmetsiä, mm. lehtikuusikoita. Metsäautoteitä pitkin alueeseen pääsee tutustumaan melko helposti, joskin kelirikkoaikana osa teistä on suljettu puomein. Aluetta halkoo Kemijoki.
• **Linnusto:** Linnustossa on erämaisia piirteitä. Metso, riekko, maakotka, huuhkaja, palokärki ja korppi pesivät alueella. Rehevillä ja iäkkäillä kuusirinteillä sekä purojen varsilla tavataan peukaloisia, lapinuunilintuja, idänuunilintuja, pohjantikkoja ja jopa sinipyrstönkin. Kemijokivarren hiekkatörmillä pesii runsaasti törmäpääskyjä ja Vanttauskosken voimalan alueella kalastelee kalasääski.
• **Huippuhavainnot:** Sinipyrstö, lapinuunilintu ja idänuunilintu.
• **Palvelut:** Metsähallituksen hallinnoimia retkeilyreittejä, luontopolkuja ja laavuja. Vanttauskosken kylässä kauppa, baari ja bensa-asema.
• **Koordinaatit:** Kivalon tienlenkin länsipään lähtöpaikka 7363731:3488103, Kivalon tienlenkin itäpään lähtöpaikka 7360301:3494326, Hyypiökivalon laavu 7358736:3487034 ja Kaihuvaaran tienlenkin lähtöpiste 7365189:3493208.

9 Auttiköngäs

• **Saapumisohje:** Ajetaan Rovaniemeltä Kuusamotietä 46 km Vanttauskoskelle, ylitetään Kemijoki patosiltaa pitkin ja ajetaan noin 29 km kohti Auttia ja Kuusamoa. Käännytään opasteiden ohjaamana vasemmalle ja ajetaan metsäautotietä reilu kilometri Auttiköngkään parkkipaikalle.
• **Ympäristö:** Auttiköngäs on perustettu vuonna 1955 aarnialueeksi ja myöhemmin alueesta on muodostettu luonnonhoitometsä. Alue kuuluu Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Auttiköngkään metsässä ei ole tehty lainkaan varsinaisia hakkuita. Merkittävin nähtävyys on köngäs, jonka pudotuskorkeus on 16 metriä.
• **Linnusto:** Monia vanhojen metsien lintulajeja: metso, tilhi, kuukkeli, töyhtötiainen, peukalainen, puukiipijä ja varpuspöllö. Köngkäällä pesii Rovaniemen ainoa koskikarapari. Usein köngkäällä on pesinyt virtavästäräkki. Kevätöinä alueella voi kuulla huuhkajan huhuilua.
• **Huippuhavainnot:** Pesivä virtavästäräkki ja idänuunilintu.
• **Palvelut:** Laavu, tulentekopaikka ja kuivakäymälä, joka on varustettu liikuntaesteisiä palvelvein varustein. Köngkäältä lähtee noin 3,5 km mittainen luontopolku; puolivälissä laavu ja tulentekopaikka. Polku etenee Auttijokivartta ja poikkeaa Könkäänvaarassa, jossa luontotorni. Polun kiertämiseen menee pari tuntia. Vanttauskoskella kauppa, baari ja bensa-asema.
• **Koordinaatit:** Auttiköngkään parkkipaikka 7355131:3509202, Auttiköngäs 7355125:359276 ja Könkäänvaaran luontotorni 7354822:3508816.

Lapinpöllö • Strix nebulosa